

ZOMERFEEST. DE PARADE TREKT DE HOOGOPGELEIDE BOVENLAAG.

ELKE AVOND DRINKEN EN VERLIEFD WORDEN

SIKKEMA
ONTDEKT
DE PARADE

De Parade is twee maanden lang een andere wereld. Hier wordt zonder klagen hard gewerkt voor weinig geld. Hier bezoeken mensen nog theater. Hier is de verbeelding aan de macht.

FOTOGRAFIE ALEXANDER SCHIPPERS

Het is hard werken voor weerzinwekkend weinig geld. Slapen in tentjes en caravans. Het is opbouwen, afbreken, opstaan, doorgaan. Maar het is ook elke avond drinken. Verliefd worden. Plannen maken, voorstellingen bedenken, elkaar vertellen hoe het allemaal goed gaat komen. Lachen om mensen die van 9 tot 5 op kantoor zitten, zeker om 5 uur, als het alweer bijna licht is en alles draait.

En dan, aan het einde van de zomer wordt de luchtbel die de Parade heet, en waar de sfeer van een zomerkamp alles licht maakt, opeens doorgeprikt. Door werk, studie, een stapel nog te betalen rekeningen. En natuurlijk door de theaterwereld. Die noodlijdende, in stervensnood verkerende theaterwereld. Jullie bruine reporter was bijna nog nooit op de Parade. Dit voornamelijk vanwege een aantal vooroordelen over de overdadige aanwezigheid van de blanke vrouw van middelbare leeftijd in het gezelschap van haar leesclub. En natuurlijk theater en al haar pretenties. Maar oh jongens, wat een misvatting. Serieus: van alle plekken waar je deze zomer gaat zijn, heeft de Parade de hoogste dichtheid aan super onschuldige, maar best sexy meisjes. En Roosbeef is er. Object van vrijwel al mijn dromen.

VERVELEND DOEN

De allereerste dag van de Parade is een rustige dag. Rotterdam is ondanks de gereduceerde toegangsprijzen vooral thuisgebleven vanavond. Een man in een scootmobiel gaat voor een terras staan, spreekt de bezoekers toe en heft

ZWEVEN IS LEVEN. SIKKEMA IN EEN STAAT VAN BLANK WELSTANDSGELUK.

zijn armen in de lucht. Zijn monoloog is helder. Er staan vandaag weer allerlei onmisbare voorstellingen op het programma. En wij moeten daar naartoe. Heel even houdt hij alleen zijn rechterarm schuin omhoog voor een good old Hitler-groetje. Dan rijdt hij weer verder, vooral vragen achterlatend. Was dit een slip of the arm? Onderdeel van een absurdistisch spel met de overdadig aanwezige dosis politieke correctheid? Het is in ieder geval een veelbelovend begin van een bezoek aan de Parade. Een reizend circus waar twee maanden lang, tussen het drinken door, de verbeelding aan de macht is.

Aan de rand van het terrein houdt Torre Florim van rockband De Staat een geïmproviseerde monoloog. Hij staat voor de muzikentent waar hij later samen

met Roosbeef (Roos Rebergen) en band zal spelen.

De bezoekers van deze allereerste en behoorlijk rustige dag moeten worden overgehaald 10 euro te betalen voor een show waarin teksten van verstandelijk gehandicapten zijn vertaald naar een overrompend aangename liedjesshow. De meeste bezoekers lopen door.

En ja, daar sta je dan. Frontman van een van de beste alternatieve rockbands van het land. Altijd op veilig gebleven van de bittere realiteit van de kunsten als markt en strijd. En dan nu mensen die liever doordrinken, proberen over te halen.

Zijn verhaal wil nog niet echt transformeren naar een pitch vol waterdichte verkoopargumenten. Even later vertelt hij over het Parade maken, een wezenlijk onderdeel van artiest zijn op de Parade. 'Het is vooral een beetje vervelend doen, ouwehoeren. Meestal schreeuwen we heel hard door een megafoon, net zo lang totdat de mensen van de andere tenten boos worden. Je hoopt toch dat er bij de mensen een belletje gaat rinkelen. Dat ze denken: tof, die kennen we wel. Laten we een kaartje kopen.'

Roos zit aan dezelfde tafel en laat Torre het woord doen. Misschien herkent ze me nog van die ene keer. Mijn eerste interview ooit. Hoe slecht ik was. Even later lopen Torre en Roos met een megafoon over het terrein, de tent is nog niet vol genoeg. Door Roos' felgekleurde broekje is haar donkere slip goed te zien.

SNOEPMEISJE

Rotterdam is de eerste stad waar de Parade neerstrijkt. Hierna volgen Den Haag, Utrecht en Amsterdam. Naast

VAN ALLE PLEKKEN WAAR JE DEZE ZOMER GAAT ZIJN, HEEFT DE PARADE DE HOOGSTE DICHTHEID AAN SUPER ONSCHULDIGE, MAAR BEST SEXY MEISJES

eten, drinken en de zweefmolen biedt de Parade een kleurig palet aan te bezoeken voorstellingen. Soms experimenteel en raar, maar vaak opvallend lichtvoetig en toegesneden op de smaak van een niet direct klassiek of naar geëngageerde monologen smachtend theaterpubliek. De Parade is ook het zomerfeest van een blanke, hoogopgeleide en modieus geklede bovenlaag. Midden in dit dorp van blank welvaartsgeluk staat de zweefmolen. Een populair element waarbij, als je hoog genoeg zweeft, op het dak een engel kunt zien. 'Zweven,' zo verklaart zweefmolenkaartjesverkoopster Abby, 'is leven. Alles op de Parade draait om de zweefmolen.'

Abby is niet de enige uitbaatster die de positie van haar attractie als het middelpunt en belangrijk hoogtepunt van de Parade ziet. Ook snoepmeisje Belle Barbé ziet haar snoepkar als een moeilijk te overschatten onderdeel. Belle: 'Eigenlijk moet ik het niet zeggen, maar de eigenaar van de Parade baalt altijd dat wij op de voorpagina van de krant staan.' Belle is één van de bewoners van dit dorp die de hele zomer blijft. Sinds ze vijf jaar geleden op de Parade kwam werken, is het haar jaarlijkse hoogtepunt. De Parade is eigenlijk een dorp. 'Tijdelijk dan, met de medewerkers als vaste inwoners. Vaak zijn dat mensen die hier al heel lang werken en elkaar goed kennen. Best logisch. Iedereen zit toch twee maanden in de warmte, op 100 vierkante meter en met elke avond veel bier.'

Als de Parade voorbij is, blijft het dorpsgevoel voor Belle in stand. Vrienden van school heeft ze niet echt, maar sinds ze op haar 15de bij de Parade kwam werken, heeft ze een rijk sociaal leven. 'We zien elkaar het hele jaar door, soms wel twee keer per week.'

FESTIVALHIT

Annabel werkt voor het eerst op de Parade. Ze studeerde dit jaar af aan de theaterschool. 'Het liefst zou ik zelf een voorstelling spelen, maar dat is nog te hoog gegrepen. Nu is het rondkijken, luisteren en misschien word ik gevraagd om mee te doen bij een voorstelling, iedereen heeft weleens mensen nodig.' Het is niet makkelijk op de Parade te spelen als gezelschap of artiest. Elk jaar kunnen de programmeurs kiezen uit meer dan zeshonderd inzendingen.

Zo kwam ook *Nineties, Live Your Life Like a Rave Machine* met moeite door de selectie. Na een paar weken is het dé festivalhit.

Voor de theatertoren waar de voorstelling vijf keer per dag voor honderdtien man wordt gespeeld, staat een lange rij. De meeste kaarten zijn al uitverkocht, de laatste veertig worden aan de kassa voor de ingang verkocht. 'Zes minuten,' zegt productie leider Maaïke. 'Een record, zo snel verkochten we nog niet eerder uit.' Na de laatste show maakt bezweet, voldaan en met biertjes in de hand de adrenaline van het spelen, langzaam plaats voor vermoeidheid. Vijf shows van drie kwartier op één avond. Kiki van

DÉ FESTIVALHIT. GO GO POWER RANGERS. IJKPUNT VAN DE NINETIES.

Deursen: 'Dat is een spanningsboog van kwart voor 7 tot 11 uur avonds.' Yannick Noomen is één van de initiatiefnemers van Nineties. Hij ziet de voorstelling als een soort reddingsboei. 'Het uitgangspunt was om een voorstelling te maken voor een nieuw publiek. Veel van mijn vrienden gaan nooit naar het theater, subsidies worden afgeschaft, er is steeds minder werk. Daarom zochten we een onderwerp waar jongeren zich in herkennen en bedachten we een formule waarmee we ook in het uitgaanscircuit terecht kunnen.'

DOORZAKKEN

Nineties is een show die in sneltreinvaart langs de ijkpunten van de jaren

VERKOOPPRAATJE. TORRE FLORIM VAN ROCKBAND DE STAAT IMPROVISEERT EROP LOS.

negentig rolt. Flippo's, Power Rangers, *De meeste dromen zijn bedrog*, denken dat schuifelen bij een stroboscoop het begin van volwassenheid is. Achteraf waren het de jaren dat alles, badend in onschuld en onbeperkt lijkende welvaart, nog mogelijk was. Het is een formule waar een breed, maar overwegend in de jaren negentig opgegroeid publiek voortdurend met een glimlach van herkenning naar kijkt. Dat de show zo'n hit ging worden, had niemand verwacht. Ook de kritische selectiecommissie van de Parade niet. Kiki: 'In eerste instantie dacht de programmeur dat veertigers hier niet naartoe zouden komen en dat we niet genoeg publiek zouden trekken.'

Het terrein stroomt steeds leger. Voor de acteurs begint de avond eigenlijk pas. Yannick: 'Nu is iedereen wakker. Het leven op de Parade is mooi en primitief. Na de voorstellingen begint het drinken, daarna rol je in je caravan. De volgende dag word je 's middags wakker en ga je naar het strand en daarna is het weer spelen.'

Kiki: 'Ik wilde gister heel vroeg gaan slapen omdat ik dacht dat ik ziek werd. Maar toen we klaar waren, ging ik toch nog even doorzakken. Uiteindelijk was ik weer als laatste weg.'

LAPDANCE

Voor een kleine tent staat Bas van Rijnsoever. Hij kijkt naar zijn regisseur

GROENTJES

De Parade doet duurzaam

De Parade doet zijn best zo duurzaam mogelijk te zijn. De horeca moet aan strikte voorwaarden voldoen. Alleen vis van het seizoen, alleen vlees uit Europa, geen plofkoppen. Kraanwater als drinkwater. Er wordt niet met weggooi materiaal gewerkt. Speciale teams van vrijwilligers die nog niet achter de bar mogen staan, wassen de glazen. Vrijwilligers genoeg. Elk jaar melden ze zich massaal aan.

die zijn eerste shows van feedback voorziet. 'Je speelt voortdurend in mineur, alles ging naar beneden. En dan praat je soms wel zachter, en denk je dat je bouwt, maar het komt niet over.' Bas staat voor de zesde keer op de

'IEDEREEN ZIT TOCH TWEE MAANDEN IN DE WARMTE, OP 100 VIERKANTE METER EN MET ELKE AVOND VEEL BIER'

Parade, dit jaar met een solovoorstelling. Nineties maakt een kniebuiging om nieuw publiek te trekken, Bas spreekt in andere, gewichtigere woorden over de Parade en zijn visie daarop. 'Engagement', 'de dialoog met het publiek aangaan', 'moraal': Bas vindt dat het zijn taak is om het massaal borrelende publiek ook inhoud te bieden.

Een paar jaar terug maakte hij samen met MTG Blont speciaal een voorstelling over de strijd tussen wat het publiek wil (entertainment) en wat de makers hopen (diepgang). 'Een soft-erotische voorstelling over zo'n beetje alles, heette dat. Daarin probeerden we het Parade-publiek precies te geven wat ze willen. Of wat wij dachten dat ze willen. Er zat een echt geile lapdance in, want de mensen willen seks. Maar we eindigden wel met een moraal. Het was onze toenaderingspoging tot het publiek met als boodschap dat de mensen ook eens naar het theater moeten komen, anders zijn wij straks dood.'

Sinds een paar jaar ziet Van Rijnsoever dat de Parade inhoudelijk stappen maakt. 'De artistieke leiding weet heel goed hoe het werkt. Ik ken Nicole (Van Vessum, artistiek leider, red.) vrij goed en weet dat haar hart ligt bij engagement en experiment. Zij is de laatste jaren aan het hervormen en geeft jonge, experimentele groepen echt de ruimte. Daardoor zie je nu dingen die je vijf jaar geleden echt niet zag.'

SAAI EN DOM

Na zes rondjes voor de tent van Torre en Roos stap ik op Roos af. Ze vertelt best veel. Ik luister intensief en probeer in mijn houding, vragen en ontspannen glimlach mijn groei als interviewer door te laten schijnen. Roos vertelt dat ze als 10-jarig meisje al op de Parade kwam. Om naar haar grote broer te kijken, achter de bar. 'Hij was toen 15, eigenlijk nog een klein ventje, maar voor mij was hij heel groot. Toen zag ik ook de Levende Jukebox, geweldig vond ik dat. Dat wil ik ook, dacht ik, liedjes zingen.'

Ja, vrienden. Bam. Binnen vier vragen stuiten we al op de artistieke kern van Nederlands' meest interessante vrouwelijke artieste. Imponerend, niet? Die avond droomde ik weer over Roosbeef. Zoals altijd vond ze me uiteindelijk saai en dom. **VB**

